

REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUNUN İHLALİ HALİNDE VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyeleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, aynı Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca verilecek idari para cezasının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri uygun olduğu ölçüde 4054 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yasaklanan davranışlarda bulunanlar bakımından da uygulanır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4054 sayılı Kanunun 16 ncı ve 27 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Kanun: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu,

b) Kurul: Rekabet Kurulunu,

c) Pişmanlık Yönetmeliği: Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına

Dair Yönetmeliği,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezasının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

İdari para cezasının belirlenmesine ilişkin genel esaslar

MADDE 4- (1) Teşebbüs ve teşebbüs birliklerine veya bu birliklerin üyelerine verilecek idari para cezası belirlenirken bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi çerçevesinde önce her bir teşebbüs veya teşebbüs birliği için temel para cezası hesaplanır. İkinci aşamada ise sırasıyla bu Yönetmeliğin 7 ila 11 inci maddeleri çerçevesinde temel para cezasında artırma ve/veya indirim yapılır.

(2) Kanunun 4 üncü veya 6 ncı maddelerinde yasaklanan; piyasa, nitelik veya kronolojik süreç bakımından bağımsız birden fazla davranışın saptanması halinde, idari para cezası her bir davranış için ayrı ayrı hesaplanır.

Temel para cezasına esas alınacak tutarın belirlenmesi

MADDE 5- (1) Temel para cezasına esas olacak tutar, ihlale katılan teşebbüsün ihlalle doğrudan ya da dolaylı biçimde ilgili bulunan mal ve hizmetlerine ilişkin ilgili pazar cirosu esas alınarak tespit edilir. Bu ciro, ilgili pazarda nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından hesaplanacak olan yıllık net satışlardan oluşur.

(2) Teşebbüslerin ilgili pazar cirolarının hesaplanmasında, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in cironun hesaplanmasına ilişkin hükümleri dikkate alınır.

(3) Teşebbüs birlikleri tarafından gerçekleştirilen ihlal üyelerin faaliyetleriyle ilgiliyse, kural olarak üye teşebbüslerin ilgili pazar ciroları toplamı esas alınır.

(4) İhlalin gerçekleştiği pazarda faaliyeti olmamasına rağmen ihlale iştirak eden teşebbüslere Kabahatler Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca idari para cezası verilir. Bu teşebbüsler bakımından, iştiraki oluşturan davranışın ilgili bulunduğu pazardaki ciro esas alınır.

Temel para cezasının belirlenmesi

MADDE 6- (1) Temel para cezası ihlalin ağırlığı ve süresi esas alınarak belirlenir. Bu çerçevede Kurul, her bir teşebbüs veya teşebbüs birliği için ilgili teşebbüsün veya teşebbüs birliğinin piyasa gücünü, ihlalin niteliğini, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zarar gibi unsurları dikkate alarak, 5 inci maddede belirtilen cironun % 30'una kadar belirleyeceği miktarı ihlalin gerçekleştiği yıl sayısı ile çarparak temel para cezasını tespit eder. Bu hesaplamada ihlalin 12 aydan kısa bölümleri bir yıl, altı aydan kısa süren müteakip her bir bölümü ise altı ay olarak kabul edilir.

(2) Rakipler arasında fiyat tespiti, müşteri veya pazar paylaşımı, ihalelerde danışıklı teklif verme, arz miktarının kısılması, her türlü alım ve satım koşullarının belirlenmesi gibi ağır ihlaller için birinci fıkrada belirtilen temel para cezası oranının üst hadde yakın tespit edilmesi esastır.

(3) Gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığının takdirinde Kurul; ihlalin vuku bulunduğu coğrafi pazarın kapsamı, ihlale katılan teşebbüslerin pazardaki toplam büyüklüğü ve ihlalin uygulanıp uygulanmadığı gibi unsurları göz önünde bulundurur.

Ağırlaştırıcı unsurlar

MADDE 7- (1) Aşağıdaki koşulların varlığı halinde, ilgili teşebbüs bakımından temel para cezası, her bir bentteki ağırlaştırıcı unsur için %50'yi, toplamda ise bir katını aşmamak üzere Kurul tarafından artırılır.

a) İhlalde lider veya başlatıcı konumda olma, diğer teşebbüsleri ihlale zorlama veya ihlalin yürütülebilmesi amacıyla diğer teşebbüslere çeşitli yaptırım ve misillemelerde bulunma gibi eylemlerle ihlalde aktif rol oynamak suretiyle belirleyici etkide bulunulması,

b) Teşebbüslerce sunulan ve Kurul tarafından uygun bulunduğu teşebbüse bildirilmiş olan taahhütlere uyulmaması.

(2) Kurul tarafından bir teşebbüsün rekabet ihlali yaptığının tespit edilmesinden sonra, gerekçeli kararın tebliğ edilmesinden itibaren sekiz yıl içerisinde Kanunun aynı teşebbüs tarafından tekrar ihlali halinde her bir ihlal için temel para cezası bir katına kadar artırılır. Bu fıkra hükmünün uygulanması bakımından gerçekleşen ihlallerin Kanunun aynı maddesine ilişkin olması gerekmez.

Hafifletici unsurlar

MADDE 8- (1) Kurul, aşağıdaki gibi koşulların varlığı halinde idari para cezasında her bir unsur için 1/3 oranına kadar indirim uygular:

a) Rakipler arasında fiyat tespiti, müşteri veya pazar paylaşımı, ihalelerde danışıklı teklif verme,

arz miktarının kısılması, her türlü alım ve satım koşullarının belirlenmesi gibi ağır ihlaller hariç olmak üzere, Kurul tarafından incelemeye başlanıldığından haberdar olunması üzerine ihlale son verildiğinin ilgililer tarafından ispat edilmesi,

b) İhlal neticesinde ortaya çıkan zararın kısmen veya tamamen tazmin edilmiş olmasının ispat edilmesi,

c) Pişmanlık Yönetmeliği kapsamı dışında ve yasal yükümlülüğün ötesinde Kurul ile işbirliği yapılması,

ç) Teşebbüsün ihlal konusu davranışının kamu kurumlarının teşviki ve zorlaması gibi müdahaleleri neticesinde meydana geldiğinin ispat edilmesi,

d) Teşebbüsün kayda değer ölçüde rekabetçi davranışlar da sergilemek suretiyle ihlale katılımının sınırlı olduğunu ispatlaması. Bir teşebbüsün anılan ihlale diğer teşebbüslere göre daha kısa süreli katılması hali temel para cezasının tespitinde dikkate alındığından bu kapsamda ayrıca indirim nedeni olarak değerlendirilmez.

(2) Kurul tarafından bu madde uyarınca idari para cezasında yapılacak indirim oranı toplamda $\frac{3}{4}$ ü aşamaz.

Caydırıcılık

MADDE 9 - (1) Cirounun kayda değer bir kısmını ihlalle ilişkili mal ve hizmetlerin satışları dışındaki satışlardan elde eden teşebbüslere uygulanacak idari para cezası, caydırıcılığın sağlanması amacıyla Kurul tarafından artırılabilir.

(2) Teşebbüslerin ilgili pazar cirolarının ihlaldeki ağırlıklarını gereği gibi yansıtmadığı ya da verilen idari para cezasının ihlal nedeniyle elde edilen kazancın üzerinde olması için gerektiği hallerde cezada artırım yapılabilir.

Ödeme güçlüğü

MADDE 10- (1) Verilen idari para cezasının teşebbüsün iktisadi faaliyetini sürdürebilmesini ciddi şekilde tehlikeye atacağına objektif delillerle ispat edilmesi halinde Kurul, istisnai olarak ve teşebbüsün talebi üzerine, ödeme güçlüğü nedeniyle idari para cezasında indirim yapabilir.

Yasal üst sınır

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik hükümleri gereğince belirlenecek idari para cezası miktarı, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onunu aşamaz. Bu sınırı aşan idari para cezaları, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna indirilir. Bu oranın belirlenmesinde, ihlali gerçekleştiren birim ile Kanunun 3 üncü maddesi çerçevesinde ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimlerden meydana gelen teşebbüslerin, yurt içi ve yurt dışı toplam yıllık gayri safi gelirleri dikkate alınır.

Yöneticilere ve çalışanlara verilecek idari para cezası

MADDE 12- (1) Koordinasyon, organizasyon, teşvik ve ikna gibi eylemlerle ihlalin oluşmasında veya uygulanmasında aktif rol oynayan teşebbüs yöneticileri ve çalışanlarının her birine ayrı ayrı, ihlaldeki rolü ve mali durumu gibi hususlar dikkate alınarak, teşebbüse verilen cezanın yüzde beşine kadar idari para cezası verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13- (1) 15/2/2009 tarihli ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik, yürürlüğe girmesinden önce başlatılan ancak soruşturma raporu tebliğ edilmemiş olan soruşturmalar hakkında da uygulanır.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Rekabet Kurumu Başkanı yürütür.